

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vásár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttéri ezikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

ELLENZÉK.

Ebéd előtt.

„A tisztí létszám szaporítása.”

„A tábori zászlóalj altisztí lóállományának emelése.”

„170.000 darab új Manlicher fegyver beszerzése.”

Ezek azon czimek, a melyekben megnevezett katonai szükségletekre a közös hadügyi költségvetésbe kerek 4, az-az négy millió forintot vettek fel. És az egész művet nagy simán, egyszerűen és minden zaj nélkül vitegett keresztül.

Krieghammer ur, a közös hadügyminiszter szép csendesen felsorolta a czimeket és azt mondá: Erre 4 millió kell.

Bánffy Dezső báró és Lukács László magyar miniszterek egyszerűen rámondták az — igent és — elment ebédelni Windischgrätz osztrák miniszterelnökhöz.

Ebéd előtt tehát megkönnyítették a lelkiismeretüket négy millió forinttal és megterheltek a közös költségvetés szükséglet rovatát ugyanannyival.

Ahhoz tehát, hogy két magyar miniszter Bécsben Windischgrätz herceg urí asztalánál egy ebédet elkölthessen, — csak éppen annyi kell, hogy 4 millió forintot megszavazzon Krieghammer urnak először azért, hogy megszaporítsa a tisztí létszámot, másodsor, hogy „emelhesse a tábori zászlóalj altisztí lóállományát” és harmadszor, hogy „beszerezzen 170 ezer darab új Manlicher-puskát.”

Hát ez mind igen szép, igen egyszerű, de egyáltalán igen csudar dolog is.

Mert, hogy egy közös hadügyminiszter egyszerűen kifundáljon három gonosz czimet és csak annyi argumentumot adjon hozzá, hogy — kell és a magyar kormány két tagja egyszerűen csak annyit mondjon, hogy:

Nagyon jól van, s ezzel neki üljenek a Windischgrätz herceg ebédjének, bizonyára igen egyszerű és csendes lefolyása annak a közös kormányzati műveletnek, a mely azt eredményezi, hogy a monarchia két felének népei a jövő esztendőben éppen csak 4 millió forinttal áldozzanak többet a hadügy molochjának, mint a hogy ezt a jelen évben eszelekedtek.

Tehát szaporítani kell a tisztí létszámot. Jó; de hát ebben az örökös-

nek tetsző békeidőben mi az Isten csodáját csinál Krieghammer ur azzal a sok tiszttel?

Sok a más pályán élni nem tudó existenczia és ezeket csak a hadsereg tisztí karában lehet a megélhetés feltételeihez juttatni?

Nyilván ez lehet az indító oka a tisztí létszám emelésének, mert háborus hírekről nem szólnak a krónikák, s így ez nem lehet indok a Monarchia népeinek módfelett való megadóztatásához.

Beszél a közös hadügyminiszter valami tábori zászlóalj altisztí lóállományának emeléséről is.

Hát mi semmit sem tudunk arról, hogy a hadsereg jelenlegi lóállományát valamelyes epidemia pusztítaná: arról sem tudunk, hogy a közös hadsereg valahol messzeföldön akar táborozni, s ebből az okból még az altisztek alá is lovakat kelljen adni.

No, de hát Bánffy Dezső és Lukács László úgy találják, — hogy erősen megfoghatkozott az altisztí lóállomány és az csak természetes dolog, hogy a mi fogy, azt szaporítani kell, mert máskülönbén ma-holnap nem lesz se altiszt, sem lóállomány, s ez veszélyeztetné a monarchia népeinek biztonlétét.

No meg fogytan vannak a Manlicher-puskák is, azt mondja Krieghammer lovag. És hogy hirtelenbén mind el ne fogyjon, hát csak éppen 170 ezer darabba kell kiegészíteni a fegyver állományt.

Már, hogy aztán Krieghammer lovag elkalauzolta-e Bánffy Dezső és Lukács László urakat a fegyvertárakba, hogy személyesen győződjenek meg a fegyvertárakban észlelhető fogyatkozásokról, arról nem szól az irás; de abból a tényből, hogy szó nélkül megszavazták a 170 ezer új puskára szükséges milliókat, azt kell következtetnünk, hogy vagy csakugyan kevés a puszka, vagy a fegyvergyárnak nincs megrendelése, s gondoskodni kell a részvényesek-osztalékáról.

Bizony, ha elgondolja az ember, hogy mindegyik komikusnak tetsző dolgok odafenn Bécsben a közös miniszterek tanácskozó termében egészen komolyan és egészen ünnepélyes alakban tárgyaltattak napokon keresztül — nehéző dolog el nem szomorodnunk ama nagy könnyelműség felett, melylyel a hatalom urai pazarolják a népek ve-

rejtéssel szerzett filléreit olyan meddő szükségletekre, a melyekből a nemzeteknek vajmi kevés hasznuk szokott lenni.

És még ha mindezt ebéd után tennék, a mikor a jó kedv tulsulyra jut a józan ész felett, nem is nagyon csodálkoznánk a dolog felett, de ebéd előtt, a mikor az ész még tisztán lát, kissé lelketlen dolog olyan könnyelműen dobálózni a milliókkal.

Ugyan Bánffy Dezső és Lukács László urak megkapták a kárpótlást a Windischgrätz herceg ebédjében; de kik és mikép kárpótolják a népet ennek a gonosz gazdálkodásnak a káros következményeiért?

Ezt fontolják meg azok az urak; de lehetőleg — ebéd előtt.

Politikai hírek.

Közkutatási bíraskodás szervezésével kapcsolatosan kilátásba helyezte volt az előbbi kabinet, mint tudva van, a hatásköri összeütközési kérdésekben döntő bíróságra vonatkozó törvényjavaslat benyújtását is. Hieronymi volt belügyminiszter megbízásából ki is dolgozta e törvényjavaslat tervezetét Wlassics Gyula képviselő, a mostani vallás- és közoktatási miniszter. A közoktatási bírósági törvényjavaslat tárgyalása leszorulván a nyári szünet előtti parlamenti napirendről, az említett törvényjavaslat benyújtása is a „P. H.” értesítése szerint az őszre marad.

A delegációk ülésszaka. Bécsi felhivatalos jelentés szerint a közös miniszteri értekezleteken az a megállapodás történt, hogy a delegációk idej ülésszaka június hó 5-ére hívassék össze. Ezuttal az ülésszak az osztrák fővárosban tartatik, hol a király ő Felsége június 7-én fogadja a két delegáció tiszteletét.

Maros-Tordamegye a 25. §. ellen. Maros-Tordamegye törvényhatósági bizottsága tegnap báró Kemény Kálmán főispán elnöke alatt tartott közgyűlésén bizalmat szavazott az új kormányuk és egyuttal csatlakozott Hevesvármegyének a 25. §. ellen írányuló átiratához.

A japán-kínai béke. A Stefani-ügynökség jelentése szerint a Kína és Japán közt kötött békeszerződés a következő pontokat foglalja magában: 1. Kétmillió taél hadikárpótlás. 2. Fornosa szigetnek valamint Liautung felszigetnek a 40 szélességi fokig való átengedése. 3. Öt új kínai kikötő, köztük ne-

hány belföldi kikötő megnyitása. 4. Kereskedelmi szerződés kötése, a melyre Japán különös súlyt fektet, minthogy ennek következtében a Kínában lakó japánok ugyanabban az elbánásban részesülnek, mint az európaiak és ezáltal elvonatnak a kínai hatóságok jurisdiakciója alól.

Minisztereiink Bécsben.

Bécs, április 19.

Báró Bánffy Dezsőt ma fogadta a király magánkiallatgatón, a Bécsben időző többi magyar miniszter pedig folytatta a tanácskozást a déli vasut államostításáról és néhány pénzügyi kérdésre vonatkozólag. A miniszterek bécsi tartózkodásának mai napjából a következők részleteket jelenti tudósítónk:

Báró Bánffy Dezső a mai délelőtti folyamán kapta a meghívást, mely szerint délután 2 órakor fogadja őt a király magánkiallatgatón. A miniszterelnök majdnem egy óráig maradt a Burghban, azután miniszter-társaival tanácskozott, este pedig báró Jósika Sámuellel a király személye körüli miniszterrel visszautazik Budapestre, hogy ott holnap a pápai nuncius látogatását fogadja.

Dániel Ernő és Lukács László pénzügyminiszter délelőtti tizenegykor megjelentek Wurmbrand gróf kereskedelmi miniszter lakásán, hogy a déli vasut államostítása tárgyában folytassák a tanácskozásokat.

Valamivel később megjelent br. Bánffy Dezső miniszterelnök és br. Jósika Samu is és ezeknek jelenlétében vette kezdetét a tanácskozás, melynek folyamán Bánffy báró miniszterelnök, Lukács pénzügyminiszter, Dániel kereskedelmi miniszter és Jósika báró ő Felsége személye körüli miniszter a kérdést a tanácskozásban résztvevő osztrák miniszterekkel mindenekelőtt általános körvonalaiban beszélték meg és álláspontjukat jelezték.

A szakelődők, nevezetesen magyar részről Mándy min. tan. és Popovics oszt. tan. valamint az osztrák miniszteriumok szakelődői valószínűleg csak holnap fognak megkezdni a részletes tárgyaláshoz.

A Wurmbrandt miniszternél tartott értekezlet után Bánffy a Burgha hajtatott, Lukács László pedig Plener osztrák pénzügyminisztert kereste fel, kivel a két állam közti pénzügyi természetű folyótyegyeket beszélte meg.

Dániel és Lukács miniszterek a Wurmbrandt gróf kereskedelmi miniszterrel folytatandó tárgyalások céljából még Bécsben maradnak.

Jósika báró ő felsége körüli miniszter egy heti tartózkodásra birtokára utazik.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. április 20.

Asszonyok.

— Tizenkét elbeszélés. Irta Sebesi Samu. —

Midőn Sebesi Samu új könyvének egy példányával megtisztelt: arra kért, hogy ha irnék róla valamit, az csak szigorú, de tárgyilagos kritika legyen.

Tehát semmi pajtáskodás! S ennek örvendek. Mert egyrészt az „Asszonyok”-al érdemes kissé komolyabban foglalkozni, másrészt ez a kis könyvecske alkalmat nyújt nekem arra, hogy egyetmást novellai-irodalmunkról is elmondjak, melyről állítják mind közönségesen, hogy újabb irodalmunknak ez a legfejlettebb ága, mely egyedül mutat emelkedést az előző irodalommal szemben.

S az „Asszonyok” értékének kifejtése annyiival inkább általános tanulságot szolgáltathat mai novella-irodalmunkra mert Sebesi Samunak novelláin minden tekintetben rajta van újabb novella-irodalmunknak ismertető jegye. Az életből vett történeteket dolgoz fel ő is könnyed, csevegő modorban, mint korunknak annyi novellistája.

S ha az életben előfordulnak ezek a történetek, senkinek sem lehet ellene kifogása. Ha azonban az irodalomba is betolakodnak, az esztetikai szempont megköveteli, hogy valamely eszme köntösében, a szépnek kifejezőjeként jelenjenek meg. Mert használjon a művészet eszközül követ, avagy már-

ványt; mázt, avagy zenei hangokat; kövesse a költészet a klasszicizmus évezredes szabályait, vagy járkáljon a romantizizmus regényes tájain, avagy vesse magát a népiességek karjaiba, sőt a mindennapi élet párnáira: csejja mindenkor és mindenben csak a szépnek megjelenítése lehet. S éppen abban nyilatkozik az alkotás és teremtés, hogy a művész az eszmét, a szépet, az elvontat megérzéskiti, érzékelhetővé teszi.

Csakugy újabb novella-irodalmunknak igen sok terméke eszme s minden alkotó erő nélkül szűkölködve lát világot a napi sajtó tárcza-rovatában, mint valami ügyesen megírt napi történet, szépen kiszínezett ujdonság. Ámde ha valaki ügyesen leír valami ujdonságot, még nem számíthat az írói névre; hát akkor a költő, a novellairó elnevezést megérdemli-e az, a ki maga komponálja az efféle ujdonságokat?

Sebesi Samunak az „Asszonyok” czimmal ellátott novelláit, vagy legalább is ezek legnagyobb részét, bizonyára senki sem fogja novella irodalmunknak ezen szerföltött kétes alkotásu termékei közé sorolni. Található ugyan a tizenkét elbeszélés között néhány ezen rangba tartozó is (Kisértetek, Erzsóka anyó), melyek a napi élet valamely jelenségeinek ügyes rajzát szolgáltatják ugyan, de az alkotásnak minden híjával vannak.

S lehetetlen pár szóval nem reflektálnom erre az irányzatra, mert a megtevélkedt kritika, — melylyel rendszerint maguk a novellairók töltik meg a napilapok hasábjait — mintegy helyesli ez irányt a realis-

musnak nagyhangú jelszavával, mely a való életnek feltűnését akarja sok tekintetben minden esztetikai szabály fölébe ültetni.

Hát bizonyos igazság az, hogy az író korára akarván hatni, korának akarván irányeszméket adni, eszméi keresztülvitelének érdekében néha átlépi az esztetikai törvényeket s előáll az u. n. irányköltészet, melynek irodalmi jogosultságát egyáltalán nincs okunk kétségbe vonni.

De a realizmusnak olyaténképen való értelmezése, mely a való, közönséges életnek hű, minden eszményítés nélkül való rajzát veszi esztetikai zsinórmértékül: hamis tantétel, s manapság tulajdonképen nem egyéb, mint saját tehetségünk szegénységének takargatása, mely csak a látottaknak másolására képes, de az eléje ötlő életjelenségeket eszméi magaslata emelni nem bírja.

S azonfelül a realizmus szavával való dobálózás a mai irodalomban leggyöször csak frázis, nem pedig elv. Mert mai novella-irodalmunk egyáltalán nem a maga teljes valóságában tűnteti föl az életet, mint szereti magáról mondani. Ez csak kiválogatja az életből azt, a mit másokra nézve érdekessé tart. Hiszen néha egy rövidke tárcza egész élet-történetet mond el. A miből világos, hogy az életnek csak nevezetesebb, szebb jeleneteit válogatja ki a mai novella-irodalom. S már maga ez az eljárás: az érdekesebb és szebb az életjelenségeknek kikeresése és egybehordása nem egyéb, mint eszményítésre való törekvés.

Lám, a mai irodalom is, mely a realizmus követelő szavát hangoztatja, tulajdonké-

pen akar eszményíteni, de valósággal úgy áll a dolog, hogy nem tud; illetőleg eszményítés tekintetében csak a külsőségig, az érdekesebb és szép jeleneteknek kiválogatásáig és összehordásáig jutott el: de azon művészi eljárás, azon eszményítés, mely a való, történeti, avagy képzelti életnek jelenségeit az eszme, a tartalom világító fényével aranyozza be, ehhez az eszményítéshez a mai írók kevésbé értenek; kevésbé értenek pedig azért, mert az ehhez szükséges tulajdon, a képzelő tehetség ereje a magasabb vágyakról és eszmékről lemondott korunknak szülötteleiben ellankadt, elbágyadt.

Igenis jogosultnak, sőt szükségszerűnek tartja az esztetikai szempont a realizmust a művészetben: azt a realizmust, mely egy Shakespeare, Katona József, Arany János, Kemény Zsigmond stb. költészetének sajátja, mely a költői műnek legapróbb mozzanatát is a határozott egyénitő vonásokkal jellemnek, kifejtett viszonyoknak és helyzeteknek alapján kétséget kizárólag megokolja. Ezt a realizmust azonban újabb novella-irodalmunknak igen-igen sok termékében hiába keressük.

E hosszas kitérés után visszatérve Sebesi Samu elbeszéléseire, ezekről most már csak az iménti tájékoztató alapján szerzett egyéni véleményemet mondhatom el, de ennek a Sebesi Samu elbeszéléseiből vett példákkal való igazolását — helyszüke miatt — kénytelen vagyok elhagyni.

Említettem, hogy Sebesi Samunak elbeszélései között is található néhány, mely csupán a mindennapi életnek ügyes rajzát nyújtja, de a művészebb szerkezetnek, az al-

Mátyás király születési háza.

Olyan drága történelmi emléke kevés városnak van, mint Kolozsvár városának. A város falai között született a magyar nemzet „igazságos” királya, és születési háza Mátyás királynak az Óvárban ma is fennáll.

Sok viszontagságot élt át ez az épület is, mint a magyar nemzet azóta, a mióta „meghalt Mátyás király, oda az igazság!”

Sok igazságtalan és sok méltatlan bánásmódon ment keresztül ez a ház. Az utóbbi évtizedekben közös hadseregbeli bakák puczozáltak kapuja alatt bakancsot. Most honvéd-bakák állanak őrt kapujában. Jó idő óta nagyon rongyos volt a fedele. Beesett az eső. Most „szindelyezik a kaszárnya tetejét” s ma holnap elviszik onnan végkép a honvéd hadfiakat, mert októberre kiépül a külközép-utcai honvéd-laktanya.

Az épületnek 7 szobája van fent az emeleten és ugyanannyi lent. Az emeleti részen tágas, egészséges lakások vannak. Ez a lakóhelye egy század honvéd bakának. A földszint hid-utca felőli szárnyának három nagy szobája raktárnak van berendezve. Lőpor, golyók, töltények és katonai felszerelések vannak benne.

Itt a boltozat mag van repedve s lekvánkozik.

Az épület másik szárny-részeiben szülött az igazságos király. Itt van egy előszoba utána egy másik szoba utca felőli ablakkal. Ezt irodának használja a honvédség. — Ezután jön egy sötét szoba, itt született a nagy király. Ez a szoba most raktár. Ennek van az udvar felől egy nagy előszobája, ez most a honvédség konyhája. Ennek is már évek előtt alá támasztották leomlani készülő boltozatát.

Az épület, mint említők, októberben kiűresedik s a város rendelkezésére fog állani. A kolozsvári történelmi ereklye muzeum már egy éve ártírt a városához és kérte, hogy a mikor az épület megszűnik kaszárnya lenni, engedje át a muzeum céljaira. — A város ezt kilátásba is helyezte. Később Inczédy ezredes elnöklete alatt mozgalom indult meg, hogy e házban legyen az erdélyi elagott és hajléktalan szabadságharczbeli honvédeknek menedékháza.

Ugy tervezték hogy az emeleti részben 50 honvéd (ennyi honvéd részére rendeznék be a menedékházat) és egy parancsnok elhelyezhető. Földszinti balszárnyán lennének az iroda, étkező és konyhai helyiségek, jobb szárnyan lenne az ereklye muzeum egy-két földszintes szoba hozzáfűzésével.

Tervbe vették most még ezenkívül a hatóságánál, hogy a millenium alkalmából

kötő erőnek híjával van. Ez azonban csak egy-két novellájáról mondható. Mert egyébként az „Asszonyok” cz. alá foglalt elbeszéléseknek leggyöször határozott alapeszmét hord méhében, s valamely érdekes pszichológiai tünetnek megvilágítására szolgálnak. Az „Örvény előtt” cz. ügyesen szőtt novellája például igen szépen kifejezi azt az eszmét, illetőleg lelki tünetet, miképen győzi le a nőben az anyai szeretet a női szenvedélyeket. A „Gyánu” cz. érdekes történetében világítja meg azt a jelenséget, hogy a feleség szemében az udvarlók egy fejfel rendszerint magasan állanak, mint a férfi; a kinek ugyanezért érdekében áll állandóan gondoskodni módokról, melyekkel feleségének szívét a maga iránt való hűségben megtartsa. S mi lehetne ez más, mint az, mivel az udvarlók kecségtetik a nőt: az iránta való élénk érdeklődés?

És a többi elbeszélések is a mai életnek rajzában majd mind valami érdekes lelki tünetet fejtenek ki. Azonban ezen egyes lelki tüneteknek mélyebb megokolását, a személyek jellemének erősebb egyénítését, a viszonyoknak és körülményeknek realisabb rajzát Sebesi Samunak több elbeszélésében is hiába keressük.

Elbeszéléseinek személyei, a mint életünk megjelennek, mintegy a levegőben élnek; de nem látjuk a talajt, melyen mozognak, a körülményeket, melyek között élnek, a helyet, melyet a társadalomban betöltenek, avagy üresen hagynak; csupán egy-egy alak tűnik rendszerint élénk valamely másik egyénl való viszonyban; ámde az élet tanúsága

épitésnek ez épület udvarán is helyiségeket. Ide helyezzenek történelmi arcképcsarnokot, népkönyvtárt, Kossuth könyvtárt az 48—49-es időkre tartozó művekből stb.

E tárgyban a jövő héten a milleniumi bizottság gyűlésezní is fog, mint értesülünk, a város házában.

Szükségesnek tartjuk még rámutatni arra, hogy milyen stadiumban van a honvéd menedékház ügye?

Már 1893-ban megkereséseket intézett Inczedy Samu tiszt. elnök, Deáky Albert igazg. elnök a hatóságokhoz, honvédegyletekhez az iránt, hogy hány honvéd óhajta és van utálva a honvédmenedékházba felvételre? Az első kérdésre 183 jelentkezett.

Ekkor átírtak az orsz. honvédegyletnek s ott előterjesztették a tervet az országos honvédegyülésnek.

Ez a gyűlés Péchy Tamás elnökle alatt kimondta, hogy melegen fogja pártolni a Kolozsváron létesítendő honvéd menedékház felállításának mozgalmát s a mint a dolog megoldásra elő lesz készítve annak felkarolását is ajánlani fogja.

Ezután tovább dolgozott a bizottság, puhaltatott a kormány férfainál s biztositást nyert arra, hogy az állam nyújtani fogja a szükséges összeget a fenntartásra.

Megszerezte a fővárosi honvéd menedékház ügyviteli szabályzatát, házszabályzatát is.

E szerint: A menházi tagok élelmezése havonta 9—10 frt.

Teljes ruházat és mosás évente 49 frt 19 kr.

Ágyemű és mosás évente 3 forint 80 krajczár.

A törzstisztek pótdíja fejenként havonta 16 frt. Pótszéké 10 frt. Altiszteké naponta 8 kr. Közharcosoké naponta 5 kr.

Ezek az alapokon tovább menve, a napokban összeül a bizottság s előterjesztést tesz a kormánynak, orsz. honvéd-segélyző együletnek, városnak stb. a kérdés megoldására nézve, hogy a szükséges költségek már a jövő évi állam-költségbe felyelhetők legyenek.

És így remélni lehet, hogy a millenium már a Mátyás király születési házában fogja találni a szabadságharczi öreg honvédek egy töredékét.

KUSZKÓ ISTVÁN.

Elfogott földesur.

— A bekecsalji basa. —

Nagy feltűnést keltő elfogatás történt Magyarországon, a híres Bekecs alatt. A nyáradszeredai csendőrség — mint írják — elfogta Tökés Albert gazdag földes urat, a Magyarországi falvak közigazgatását, kiellen legújabbban rablás büntetésének súlyos vádjá merült fel.

Tökés Albert igazi kis király volt azon a vidéken. Töltött fegyverrel járt a gyűlésekbe elnökölni és zsarnoki önkényen uralkodott a rabizott községek jámbor székely népe fölött, a mely „bekecsalji basa” néven emlegette őt s gyűlölte teljes haragjával.

szerint nem így élnek az emberek, kiszakítva a földi élet gondjaitól; s ugyanezt alakjai, személyei sokszor halvány, egyéni vonások nélkül szűkölködő, elvont alakokká lesznek. Már pedig ha nincsenek kellőleg megokolva az egyes lelki mozzanatok, erősen egyénitve a jellemnek, melyekből az alapeszmének kell kicsillanni, akkor ez az alapeszme is hatástalan lesz.

De ez nem minden elbeszéléséről állítható Sebesi Samunak, mert néhány elbeszélése valóban a legmagasabb esztétikai követelményeknek is megfelel. S ilyenül említhetem meg főképp a „Sápadt asszony” címűt, de még inkább az „Eliz története”-t, mely a lelki tüneteknek erős megokolásával, a mesének ügyes szövésével, az alapeszme szempontjából szükséges egyéneknek sikerült megalkotásával s a befolyásoló körülményeknek találó rajzával a Sebesi Samu könyvének legértékesebb elbeszélésévé válik.

De többi elbeszélésében is mindenikben van valami újabb novellairodalmunknak letagadhatatlan jeles tulajdonaiból: az elbeszélés mesterséges folyásából, a mese ügyes szövéséből, a színpadképző ötletekből stb.

Az a körülmény pedig, hogy Sebesi Samu e tizenkét novellának mindenikében, a mai asszonyoknak egy-egy jellemvonását emeli ki: a magukban véve is érdekes novellek egészének is igen nagy érdekességét kölcsönöz, mert ez a könyv egy kis darabot nyújt a mai asszonyok pszichológiájához. S ezen pszichológiáról magáról érdemes volna egy tárczát írni.

Stíljéről, elbeszélésének módjáról szeretnék még szólni, de kifogytam a helyből. Azért csak megemlítem, hogy stílja gördülékeny, inkább beszéltet, mint beszélő; mago-

Már több ízben tettek ellene följelentést, de a „bekecsalji basát” két-három hónapig tartó felfüggesztés után mindig visszahelyezték a nagy jövedelmű jegyzőségbe.

Letartóztatása most sem az egyszerű székelyek panasza, hanem a nyáradszeredai csendőrség erőlyes nyomozásán alapul.

A nyomozás adatai szerint ugyanis Tökés Albert éjszakánként idején maga mellé vette fivérét, Tökés Domokost és Sipkás Jóska magyarosi lakost. Egyenesen György Kriska özvegy asszony házához mentek s onnan 600 forint készpénzt, több ékszert és drágaságot raboltak el.

A körjegyző a duplacsövű puskával a ház ajában örködött, hogy a másik zavartalanul dolgozhasson oda benn.

A szomszédok Kacsó Mátyás, Károly, János, meg az édesanyja az egész rablást végig nézték, de oda menni nem mertek, — mert hallották, — hogy a jegyző így szólt a társaihoz: „Ne féljete! Menjete csak, mert ha valaki idejön, lelővöm!” A körjegyző hosszas fontolgatás után követte el tettét. Kevésrel azelőtt maga a körjegyző írta meg a kirabolt asszonynak az örökösári szerződést, hogy az asszony különféle birtokait eladta.

A vevők ott a jegyző előtt fittették ki a vételárat s innen tudta meg a jegyző, hogy az öreg asszonynak pénze van. Kora hajnalban lepték meg a cserdörök a jegyző házat.

A nép összecsozdult az utcán s a szuronyok közé állított „bekecsalji basa” elindulásakor éjlenzésben tört ki, a mely végigzúgott a falun.

Reggel hat órakor már a nyáradszeredai vizsgálóbíró előtt állt az elfogott jegyző két társával egyetemben. A bíró azonnal kihallgatta s vizsgálati fogságba helyezte mind a hármat.

Fogyasztási adó mizeriák.

A huszfogyasztási adónál követett visszaélésekről kaptunk levelet. Nem tudjuk, kik intézték, kik követték el a visszaéléseket, azt tudjuk, hogy a magán fogyasztók a részükre érkező húst nem fizetnek. Arról is meggyőződünk, hogy a levélben említett névsorban foglaltak közül tényleg fizettek illeték-telentül adót.

A hatóság dolga a vizsgálatot bevezetni, ha szükséges büntetni, az illetéktelenül megadóztatott polgárság pénzét visszatéríteni.

A levél így szól:

Tek. Szerkesztő Ur! Harmadik éve már annak, hogy Kolozsvár városát ellepte Mármaros-Szigetről ide vándorolt kaftános vuklis lengyel honpolgárok serege. A fogyasztási adó bérlik hozták be, nem nagy díszére kinépes Kolozsvár magyar városának. Persze erről nem tehet senki semmit, ha a városatyák — nem tekintve kicsoda — és miféle, hanem csak annak adják a fogyasztási adót bérbe, a ki többet ad érte. Az a kérdés azonban, miért adnak ezek a Káhnán Nátán Samu és a t. többet érte? mert olyan jogtalan adót is szednek, a mi senkinek sem jut eszébe, hogy ezért óvást vagy panaszt emeljen, mert a fogyasztó közönség egy része nem tudja és nemelyek, a kik tudják, röstelik azért a néhány krajczárért panaszkodni.

Harmadik éve, hogy zsaroltatnak a polgárok jogtalan fogy. adó-fizetéssel, Káhnán

san nem csapong, de alant sem marad; képekben nagyon nem dűskál, de lapossá sem lesz s általában az egyszerű, de tisztult társalgási nyelvnek bájjával olvastatja magát.

A nyelv szabatoságát illetőleg azonban — nem állhatja el ezt megemlékezés nélkül perdanasságom — az itt-ott található idegenszerűség sérti nyelvérzékünket.

Visszatekintve fejtegetéseimre, érzem, hogy kissé magas esztétikai követelmények alapján bírálgattam Sebesi Samu elbeszéléseit s mai novellairodalmunk egyes jelenségeit. De azt hiszem, ez tanulságosabb lehet, mint panegrikát írni mai irodalmunkról hiú önteltségünkben, mire fölös számmal találhatni példát a napilapokban.

Végül pedig Sebesi Samu „Asszonyok” című könyvéről szerzett benyomásként kijelentem, hogy — mint rövid fejtegetéseim bizonyíthatják — az nemcsak a kritikusnak tanulságos, de a szépirodalmat kedvelőknek is általában élvezetes könyv.

Rencz János.

Hasonló és nem hasonló.

REGÉNY.

M. E. Braddontól.

Két kötetben.

Fordította: Amica.

Első kötet.

XIX.

A Prozerpina visszatérése.

(Folytatás.)

(56.)

Mikor volt az, midőn a társaság az öbvelekor először kezdett derültebb lenni; mikor volt az, midőn az ő hangja először kezdte reá a zene hatását gyakorolni?

Nátán Samu ur a magán-fogyasztókat nyilvánosan megadóztatja, ha bármily húst hoz be saját szükségére, a mit el nem árusít, mert az ismét elárusítók joga van fogy. adót szedni, bármily kicsiny mennyiségért, de a magán-fogyasztóktól fogyasztási adót szedni nem szabad, ő azt még is szedi.

A nagy-utcai fogy. adó ellenőrzési-irodában folyik ez a jogtalan nyuzás, a mit legjobban csak úgy lehet bebizonyítani, ha a pénzügyigazgatóság meglepné a bérli őrszemes könyveit, illetve a behozatali könyveket és abból átlátná, hogy állításom mennyire felel meg a valódi igazságnak.

A nagy-utcai fogyasztási adó-irodában csak 2—3 hónapig tartanak kezelő-pénztárakat és azután újból áthelyezik az illetőt, vagy egészen elbocsátják és mást helyeznek oda újból csak 2—3 hónapra, egyiknek szigorúan meghagyják, hogy minden magán-fogyasztót a hus behozataláért meg kell adóztatni. Ha aztán esetleg valaki panaszt fog emelni a jogtalan eljárás ellen és visszaköveteli pénzt a központi fogy. irodától, — persze vissza fogják adni azon kifogás és ürügy alatt, hogy a nagy-utcai fogy. adó-kezelő u j e m b e r és nem tudja a törvényeket.

Rövid időre beszüntették e jogtalan fogy. adó szedést és most újból folytatják, a mit a központi szállító-hivatal is be tudna bizonyítani, mert náluk meg van a másolat a szállítási könyveikben.

Különb az ide írt névsor, a kik határozottan magánfogyasztók és még is a behozott húst fogy. adót fizettek, bizonyítanak mellettem: friss hus és füstölt húst fizettek: Muk Ferdinánd, Szabó Zoltán százados, gr. Bethlen Gézáné, Mihály István, Haller N., Weisz Bernáth, Meizner József, Szacs-vai Sándorné, Deák Lajos, br. Rudnyánszky Béláné, br. Bánffy Zoltánné, Zeyk József, Szőke Salamon, Topán Péter, Péterfi Zsigmond, gr. Haller Györgyné, Kovács Albert, Székely Ferencz, Csizsár Károly, Erdődi Lajos gróf Wass Albert, Kozma Gyula, Péter Nemes Ilona, Benczédi Gergely tanár, gróf Bethlen Tima, Török János, báró Kemény Ödön, Mentovits Gyuláné, Kozma Ferencz, id. Zeyk József, Ferenczi Miklós, Szőcs Sándor, öz. Kaprián Ferenczné, Eöri Tivadar, Ferencz Lajosné, Ugron Sándor, Tanács József gyógyszerész, Debreczeni Sándor szalona, Szőke Rezső, Nagy József, Fogas László, Kuskó István, dr. Szádeczky Lajos, Puj Zsigmondné, gr. Beldi Gergelyné, gr. Beldi Ákos, Komprás Hugó, Nemes István, Arend Lujza stb. Ezen fent írt magánfogyasztó urakat, hölgyeket határozottan tudom, hogy megadóztatták, a többi a hatóság dolga.

Tisztelettel

Egy érdekelt.

A hét krónikája.

Kolozsvár, ápril 20.

Mióta az ország atyái hűsvégi vakációt élveznek, a Sándor-utcai palotában semmi semmi sem „mondódik” a mi „általam feljegyezhetve lehetne.” Bánffy Dező Bécsbe ment, hogy a közös minisztertanácsban „általára rész vedőjük” s így a budapesti politikai élet hullámvérése nem ér fel egy megáradt mezei patakokcskával.

De annál bővebben öulik Bécsből új milliók terhe a népek nyaka közé. A delegációk elé terjesztendő kormányjavaslatokat állapítják meg, mely javaslatok szerint szükséges: a tisztí létszám emelése, tábori zászlóaljak altiszti loállományának emelése s vé-

Mikor volt az, midőn a nap csak azon a délutáni órák kezdődött, midőn az illedelem megengedte St. Austellnek, hogy a japáni szalonban látogatásnak tegyen, abban a szalonban, mely napról-napra jobban hasonlított egy tropikai virágos lugashoz, szépitve az általa minden reggel küldött virágokkal s a ritka és drága madarak csicseregésétől élénkítve, melyeket ugyancsak ő, annak a díszítésére választott?

Helén soha sem tudott visszaemlékezni arra, hogy az ő büne mikor és miképpen kezdődött. Mikor és miképpen történt, hogy ő, a tökéletes ártatlanság szabadságából, az öntudatos bűn tartózkodásába ment át? — de egy nap arra a kifeldezésre ébredt fel, hogy az a férj, s kit egykor imádott, közönyös lett és gyűlöletes kezdett lenni előtte és hogy az a férfi, a ki néma szerelemmel töltötte, egyedüli ura volt a szívének és a sorának.

XX.

A lejtőn.

Sir Belfield Adrián szinte két évig utazott mindenfelé a föld hátán, mielőtt arczát hazafelé fordította.

Az ő világ legszebb helyeit megnézte. Fél évet töltött Görögországban volt Algírban, Egyiptomban és a szent földön. Az év legjobb részét arra szánta, hogy Itáliát és Spanyolországot lássa és kényelmesen járja be, — sokkal több embereket és több helyeket látott, mint a mennyit a közönséges utazók látni szoktak.

Ő azért ment külföldre, hogy meggyógyítsa azt a sebet, melyről eleinte azt gondolta, hogy gyógyíthatatlan; és addig nem fordította az arczát háza fele, míg nem érezte, hogy szíve ismét szabad, és a testvére feleségével a bánkodás fájdalma, és a szenvedélyes érzelem legkisebb rezgése nélkül tud találkozni.

Igen, ő meggyógyult. Olyan szerelmet,

gúl emelése a Manlicherek ezreinek is. Tehát csupa emelés! És ez emeléshez a népek erejéből elfogy kerek négy millió. — Csak 170,000 új fegyverre van szükség a béke érdekében és így a 4 millió több költség nem is olyan sok. A nép pedig nyögjön, dolgozzék és fizessen, mert a fegyveres békét nem adják ingyen.

Mikor pedig június 6-án összeül Bécsben a delegáció, hát szép simán megszavazzák, s hogy valamilyen megnyugtatóbb legyen a művelet, diplomáciai uton kieszközölnek a határszélre néhány száz muszka katonát. És mindjárt kész a háboru veszélye.

*

A héten különben az elemek lázongtak. Az öreg Európa napos oldalát igen bántotta a tavaszi meleg sugár és megrázta magát. Dübörgött, morgott valami a gyomrában, mintha mondtá volna: Én sem vagyok érzéketlen fatuskó és van valami abban a mondásban, hogy nehéz a földnek tartani. Ugy látszik a vén Európa is a század végéhez kezd modulusni, kilépi konservatív magatartásából és felcsap anarchistának. Elég baj, mert a mint olvassuk igen veszedelmes bombái vannak.

Nálunk különben a víz bomlik. A tágas alföldön akar széttérülni, mert szűk lett a medre. Tenger hó viz felszaporította a csendes Tisza szöke vizét és a merre kanycsorgó útja viszi, mindenütt rettegést és félelmet hord magával. Még Szeged is remeg s a fehér elefánt bordái recsegnak hatalmas nyomása alatt. A véd gátak elázta mint a részeg ember és inognak a hullámvérés miatt. Ujabbán apadást jeleznek s ha az ég könyörületes lesz s nem zudít alá sok esőt, valahogy sikerül megfékezni a romboló árvizet.

*

A hét érdekes eseménye még az a sajtópör is, melyet a „Magyar Hírlap” kapott egy bokszeji vasuti sinszeg miatt.

A nevezett újság ugyanis azt újságolta volt, hogy az oláhok haragúsznak a királyra és e miatt álltak be vasuti „munkások”-nak. Azt is írta, hogy erre a műveletre Papp János bokszeji oláh esperes lázító beszéde adott volna alkalmat. Az esperes beperelte a Magyar Hírlapot és megkezdődött a monstre sajtópör. Az esküdtszék körülbelül ma hozza meg a verdictot, a mi már a per szokatlan tárgyánál fogva is érdekes lesz.

*

Mi pedig itthon, Kolozsvárt, nem törődünk sem a négy millió többlettel, sem az árvizrel, sem a földrengéssel, sem a sajtópörrel, sem a khinai-japán békekötéssel, mert mindent elhomályosít Strakosch Febea.

— Ah, az isteni Febea! így kiált fel mindenki.

— Hallottad őt? Láttad őt? Beszélél vele?

Egy mosolya felér május ragyogásával és szemében olyan bűverő rejlik, a mi szét-töri az északi fűldsark jéghegyeit.

Febea-láz vesz erőt rajtunk. Febea-gyönyör felel végig idegeinken. Febeát óhajtjuk, Febeát keressük, Febeát bámuljuk és Febeát imádjuk.

— Evviva Febea! dörögjük a színpadra és beleszedülünk a mosolygásába, a mivel az

melynek eredete a képzeletben van, vagy az érzékekben, nem nehéz kiirtani. Olyan szerelem, melynek a szép arczon kívül nincsen szolidabb alapja, nem köti le erősen az értelemmel bíró jellemet. Midőn az első szerelem mámorea kissé eloszlott, Adrián sokkal okosabb ember volt, mint, hogy fel ne fedezte, hogy az általa imádott leány sokkal frivolebb és könnyelműbb volt, minthogy érdemes lett volna utána busolni. Egy olyan nő, a ki szerelmét oly könnyen tudta egyik testvérrel a másikra átvinni, a ki az első kísértésre meg tudta törni a hitét, nem olyan nő volt, a kiért érdemes lett volna meghalni. És egy évi távollét után szépségének az ígérete is elkezdte veszíteni hatalmát az emlékezete felett. Görögországban látott szebbnél szebb asszonyokat; Olaszországban pedig a paraszt leányok arczában is több festői szépséget és kellemet talált; míg a társaságokban olyan nőkkel találkozott, a kik ha nem voltak is éppen olyan szépek, mint Helén, az értelem tehetség és fényes műveltség ígézetével bírtak.

Távollétének ezen éveiben Adrián megtanulta a leczkét és hálát adott az Istennek, hogy képes volt azt megtanulni.

„Édes anyám, én nagyon hosszasan voltam magától távol, — írta, tudva, hogy lady Belfield mennyire érezte a távollétét — de önkényes száműzetésemnek a czelja teljesült. Gyógyulva térek magához vissza. Rejtett érzelmek soha sem fognak köztem és Valentin között nehézségeket okozni, vagy a Valentin feleségét pirulásra bírni. Ezután testvére tudok lenni Helénnek.”

Ez a levél megszabadította a Belfield Konstanzia lelket attól a félelemtől, hogy a két fia között, kik neki mindene voltak e földön rossz vér lesz. Ő sokkal jobban szeretete mind a kettőt, minthogy boldog tudott volna lenni, mi a testvérek között a rossz érzések a legesekélyebbek árnyéka volt. Bármennyire hajlott Valentin felé, tudta, hogy Adrián mindenben nemesebb jellem volt és

„evviva”-t viszonzozza. Ha kilép az utcára, ott vagyunk, nyomom követjük. Hadd tapodjunk azt a porszemét, a mit Febea lába érint, hadd szívjuk azt a levegőt, a mely Febea ajkát érinti, hadd essék ránk egy sugár, a melyik Febea szeméből ragyog ki.....

Ha pedig Febea csendesen pihen az „Angol királyné” szobáiban: egész gondolat-légió lepi meg agyunkat:

— Valjón mit csinál otthon Febea?

Ambróziát eszik-e, vagy fokhagymás rostélyost? Nectárt iszik-e, vagy kőbányai sört? Harisnyát köt-e, vagy regényt olvas? Űl? Áll? Énekel? Alszik? Mit csinál?

Akármit csinál, mindent jól csinál. Minden jól áll neki!

Lehet szürke az ég, lehet hideg a szél. Körülötte délibáb ragyog s fekete hajfürtjeivel Zephir játszik... Mert Febea... isteni Febea!

Krónikás.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, április 20.

— Kolozsvári egyetemi tanárok Ázsiában. Zichy Jenő gróf mint budapesti levelezőnk írja, a jövő héten kedden indul ázsiai útjára. A nagyszabású expedícióban Zichy gróf felkérésére a kolozsvári egyetem két kiváló tudós tanára, dr. Szádeczky Lajos és Bálint Gábor is részt fognak venni. Dr. Szádeczky Lajos az expedíció történeti és néprajzi feljegyzéseit s az utazási naplót fogja vezetni, Bálint Gábor pedig, ki nyolcz keleti nyelvet beszél, a nyelvészeti összehasonlítókat és tanulmányokat fogja végezni.

— Széchy Károly dr. tanulmányútja.

Széchy Károly, a kolozsvári egyetemen a magyar irodalomnak tanára, ki a múlt évben Gyadányi Józsefről írt nagy monografiáját fejezte be: most Zrinyi Miklósnak, a költőnek összes műveit rendező sajtó alá az akadémiának megbízásából, mely Zrinyi Miklós műveinek és összes iratainak első teljes és díszes kiadása lesz. A kiadás él Széchy Károly dr. két kötetes tanulmányt ír Zrinyi Miklósról és koráról. A Zrinyi Miklósról való új adatoknak kutatása, s a régióknak hiteles megállapítása végett Széchy Károly dr. ápr. 2-án — mint annak idején megirtuk — tanulmányutra indult. Fölkutatta az akadémiai levéltárt, a bécsi titkos levéltárt, a zágrábi levéltárakat, azonföül beutazta Zrinyinek magyar- és horvátországi birtokait. Szándéka volt még Olaszországba is elmenni, de az erős bóra miatti gyöngékedés következtében, mi különösen az utjában két kísérő feleségének, Lorenz Josefennek egészségét rongálta meg: a tengerparti Voloscából kénytelen volt hazatérni. Voloscában a tudós tanár és neje a déleuropai földrengés borzalmai is átélétek, melyet Széchy Károly dr. a lapok tudósításaihoz híven rémesnek és iszonyatosnak mond. Széchy Károly tegnapelőtt, csütörtökön este érkezett haza tanulmányújáról, mely nem remélt eredményekkel járt. Széchy Károly kutatásaiban sok új adatra bukkant a Zrinyi Miklós közszereplését, vagyoni viszonyait és magánéletét illetőleg. Fölfedezte többek között a bécsi titkos levéltárban Prioratonak,

jobb fia és az a bánat, a mi Adriánt a testvére által érte, a legmélyebb fájdalom forrása volt a számára.

Csak akkor tudta meg, hogy az idősebbik fia mily drága volt neki, és élete boldogságához mennyire szükséges, midőn az elhagyta az apátságát. Valentin jobban elfoglalta a gondolatait, és az aggodalom örökös forrása volt; de Adrián volt a társa, ő rokonszenvezett minden foglalatosságával, a másik javára szolgáló tervekben részt vett és emelkedett nézeteiben osztozott. Adrián volt az ő második énjé; és ezt csak akkor tudta meg, midőn az elment.

Az a levél, mely az Adrián visszatérését tudatta, olyan hatással volt reá, hogy tíz évvel érezte magát fiatalabbnak. Oly kellemes volt előtte, hogy a fia oly jó kedéllyel írt.

Szeretném látni hogy a világ mit csinál mielőtt magamat a mi kedves apátságunkba eltemetem, — írta Adrián; tehát Juniusnak a második és harmadik hetére szobákat foglaltam el az Alexandra Hotelben, azzal a reménnyel, hogy anyámnak nem lesz terhére oda jönni. Két hét alatt az operákba színházakba járhatunk, a képtárakat megnézhajtuk és marad időnk a szabónkhoz menni.

Lady Besfield nem volt Londonban azon idő óta, midőn a beteg menyét ment meglátogatni. Valentin és a felesége a házasságuk óta kétszer látogatták meg őtet az apátságban; a vadászati idő alatt Valentin többször volt ott a felesége nélkül; leszállt néhány napra, és az időjárás első kedvezőtlen változására visszament. Olybá nézte a házat, mintha az övé lett volna, megsürgönyözte az érkezését, egy félórát jelzés után ott hagyta, és egyáltalában semmiféle ceremóniát nem csinált. Lady Belfieldnek tetszett hogy ez így volt. Örült hogy a fia úgy használja az ő házat mint második otthonát.

(Folytatása köv.)

Zrinyi Miklós első életirójának, ez ügyben a Zrinyi családja által váltott leveleit. Kutatásai közben rábukkant Rimaynak egy rég elvesztettnek hitt művére is. Az udvariasságról és virtusról szóló költeményére. — A tudós tanár fájdalmasan szól azon elhanyagoltságról, melyet a Zrinyi: emlékeket illetőleg főképp Csáktornyaán tapasztalt. A tudós tanár úgy nyilatkozott tanulmányutjáról, hogy annak fadaralmairól és kellemetlenségeiről, s ezek között a földrengés izgalma miatt dusan kárpótolta van azon eredményekkel, melyekhez kutatásaiban jutott.

— Az „Ithton“-bankettre, melyet a hírlapírók köre Strakosch Febea kisasszony tiszteletére rendez, — még ma és holnap (vasárnap) fogadtatnak el jelentkezők Hindy Árpád elnöknel, Hegyesy Vimos és Vikol Simon körli tagoknál. A bankett a Központi Szálloda emeleti termében hétfőn fog meg tartatni és esti kilencz órakor kezdődik. A teríték ára 2 forint.

— **Berde Mózes ápolási költségei.** Berde Mózes állítólagos szóbeli végrendeletének ismeretes bűnpörét a budapesti fenytő törvényszék, mint annak idején megirtuk, le-tárgyalta. Most a polgári törvényszék előtt a pernek egy epilógusát tárgyalják. Berde Mózes tudvalevőleg a Schwartz-féle gyógyintézetben ápolták. Az ápolási költségeket Berde Béla fizette ki, de Schwartz a kifizetést 1901 forint ápolási költséget a nyugta hiányában nem akarja betudni. E miatt aztán Berde Béla képviselőben Dr. Ödöffy Miksa pert indított Schwartz Ottó ellen 1901 forintról szóló szabályszerű nyugta kiállításá, esetleg az összeg visszafizetése iránt.

— **Régiségek és a vízvezetési munkálatok.** Ugy tudjuk, hogy mikor a vízvezetési és csatornázási munkálatok ügyében az illető vállalkozókkal a szerződés megkötöttet, ebben tisztán ki van köve, (még pedig igen helyesen) hogy a munkálat alkalmával találandó régiségek a város tulajdonát képezik. A munkálatok már régóta folynak, de hogy a város e tekintetben csak némi ellenőrködést is gyakorolna épen nem tapasztaljuk. Így történetet meg aztán, hogy az órában történt vízvezetési munkálatok alkalmával a munkások római téglákra bukkanván azokat félre dobták s midőn észrevették, hogy egye-nyemberek ezeket nagy érdeklődéssel szedik fel és vizik el, a megmaradt darabokat kezdtek zsebre vágni és formális úzérkedést folytattak azokkal. Nem akarjuk a dolgot nagyítani, mert közvetlen tapasztalatunk szerint ez alkalommal csak mozaik téglákról van szó, de a mint ezekkel megtörténhetett a visszaélés, épen úgy megtörténhetik ezeknél értékesebb régiségekkel is. Ajánjuk tehát a szigorú ellenőrködést a hatóság figyelmébe.

— **Ad vocem szemétkihordás.** Még a múlt év november havában tartott közgyűlésen történtek ama felszólalások, melyek valóban szomorú világot vetettek a hatóság által oly minden körültekintés nélkül létesített szemétkihordási intézményre. A közgyűlés ennek következtében a tanácsot ujszabályzat kidolgozására utasította, mely úgy a közegészségügyi, mint a pénzügyi igényeknek megfelelőbb legyen. Az ügyet a polgármester vette a kezébe s meg is feneklett nála. Ama közgyűlés óta lefolyt hat hónap alatt misem történt ez ügyben és ha a főispán, vagy a közgyűlés újabb erélyes lépést nem tesz, még hosszú ideig sem fog történni semmi. Ez alatt pedig a közönség fizeti az évi 12.000 frtot. A szemétki nincs tisztességesen kihordva s így a nagy áldozat mellett ott vagyunk, a hol régén. És, hogy a szemétkihordási-vállalat bérleti, mily semmibe sem veszik a városi hatóságot s az adófizető polgárságot, semmi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy hogy még az eddigig is kevesebb gondot fordítanak a szemétkihordás pontos teljesítésére. Megtették és megteszik ugyanis, hogy napokon át alig 3 szekeret küldtek a szemétkihordásra, míg a többi hetet magán-fuvarozásra és pedig a napokban vízvezetési csövek szállítására alkalmazták, természetesen külön busás díjazás mellett. Ennek aztán természetes következménye az a rendtelenség, a mi a háziszemétki kihordásában észlelhető és a mi valóban botrányos. Ez az oka annak, hogy míg eddig a szemétki kihordással már a kora délelőtti órákban készen voltak, addig most egész estig hordják a nélkül, hogy elvégezni tudnák. Hogy a polgármester ur mennyire viseli szívén a polgárság érdekeit azt nagyon is tudjuk s szomorúan tapasztaltuk többek között a Dalmai-féle ügyben is, a mikor az ő szavazatától függött, hogy egy pár lépésnyi területért a város zsebéből 5000 frt. fizetessék-e, s a polgármester ur nem a polgárság, hanem a Dalmai ur érdeke mellett szavazott; éppen ezért nem a városi kommunitás tagjaihoz fordulunk: Így követeli ezt a közügy. (Beküldetett)

— **A kolozsvári honvéd-egylet választmánya** holnap d. u. 3 órákor gyűlést tart a történelmi ereklje muzeum egylet helyiségében. A gyűlésnek a segélyezésen kívül egy fontos tárgya is lesz. A Kolozsvárt létesítendő honvédmenedékház létesítése ügyében teendő feltevésekre s az alakítandó nagy bizottságra nézve tesz javaslatot a honvédmenedékház előkészítő bizottsága. Együttal a honvéd-egyletet együttes támogatásra felkéri. A honvéd segélyezés ügyében több közérdekű előterjesztést tart a gyűlésen a Történelmi Lapok szerkesztője a miniszteri anketből, a honvéd-egyleti gyűlésről, valamint az ellátásért folyamodó egyletek és honvédek segélyező-egyletével való érintkezéséről a segélyező-egylet kezelő hiválnak elnöke Nedeckzy István hozza intézett levele nyomán.

— **Névmagyarosítás.** A belügyminiszter megengedte, hogy kiskoru Fassbinder Antal és Hugó, F. Sándor József, egyetemi körli felügyelő nevelt gyermekei vezetéknévüket „Sándorra“-ra változtassák.

— **A külmagyar utcái korház** javára jun. 15-én kezdődőleg rendezendő nagyszabású nyári ünnepély sorsolással lesz egybeköve s mint halljuk meglevő dísz tárgyakhoz már is sok igen értékes tárgyat sorakoztattak az áldozatkész ügybuzgó pártolók az elnök gr. Schwenitzné urnő lakásán. A jelekből láthatólag sok szép tárgy lesz, ára azonban egy sorsjegynek csak 20 krban van megállapítva.

— **Színházi hírek.** Hétfőn, f. hó 22-én a karszemélyzetnek lesz jutalomjátéka színházukban. Szinre kerül a „Tékozló“, E. Kovács Gyulával a czimszerepben. Cheristanet K. Gerő Lina, Katiczát Siposs Etelka, Bálintot Megyeri játszza. A kolost, (Ázur, szellem) Pintér Imre énekl. Magában véve az a körülmény, hogy a karszemélyzet jutalomjátéka, megérdemli a közönség pártfogását, de minden esetre nagy mértékben fogja emelni az est érdekességét, hogy Strakosch Febea szívesegből közreműködik az előadásban. A darabba beszótt hangverseny-jelenetben fog néhány francia és olasz dal előadni. Az előadást melegen ajánljuk a közönség szíves érdeklődésébe. Vasárnap délután rendkívül szép látványosságban lesz alkalma a közönségnek gyönyörködni. Malinowski K. mutatja be óriási mozgó diorámáját a legképrázatosabb képekkel tizenhatezer gyertyaerőjű villam-fénnyel világítva. Ezek között bemutatja az amerikai „Jeanette“ gőzösen szerencsétlenül járt északsarki expedíciót. Ez a szakasz egyike a legszebb és legnagyobb ködfátyolképeknek. Tartalmazza a „Jeanette“ gőzös 1878-ik évi élményeit az északi sarkon, uszó jéghegyeket, jeges medvéket, az eszkimók életmódját, a legbámulatosabb északsarki természetűneményeket stb. Szóval Malinowski diorámája minden tekintetben érdekes és tanulmányos látvány egy a gyermekeknek, mint a felnőtteknek.

— **Gazdasági egyesületek ezredéves kiállítás.** A kollektív kiállítás rendező gazdasági egyesületek mult hét folyamán Budapestén a köztelken közös értekezletét tartottak, és ez alkalommal képviselt gazdasági egyesületek a legnagyobb lelkesedéssel járultak hozzá az impozánsnak ígérkező csoportos kiállítás tervezetének megvalósításához. A kiállításban való részvételét eddig 52 gazdasági egyesület jelentette be tehát a kiállításon a gazdaságiadalom tevékenységének képviselőit így Magyarország minden részéből. A kiállításnak több, a laikus közönségre nézve is igen érdekes pontja lesz. Ilyenek: a szarvasmarha és ló modellek, — melyeket kitűnő szobrászunk, Vastagh fog készíteni, $\frac{1}{2}$ kicsinyítéssel, színezve. Továbbá egyes vidékek gazdasági életére jellemző gazd. bemutató. Így p. o. a Szolnok-Daboka és a Nógrád m. gazd. egyletek szőlő és mirta telepüket kertjüket stb. modellekben állítják ki, utóbbi ezenkívül egy palóc házát, — a debreczeni gazd. egyesület a Hortobágy képét mutatja be, gemes kuttakkal, szárnyékkal s vasalóval stb. Ép ily érdekes lesz Magyarország különböző vidékein használt gazd. kéri eszközök bemutatása, — továbbá főbb miveleti növények s talaj nemek gyűjteménye stb. Ez a kiállításnak általános része melyben a gazd. egyesületek működésének eredményei jutnak kifejezésre, térképekből, grafikus táblázatokból s művekből fog állani, melyekben a gazd. egyesületek történetük s tevékenységük: ezzel együtt gazdasági életünk társadalmi fejlődésének tanuságos és maradó emlékeit fektetik le. A kiállítás tárgyának előkészítését a gazd. egyletek megállapított ter szerint az ország minden részében megkezdtek.

— **Vizsgálatok.** A kolozsvári áll. tanítóképző 1894-95. tanévi vizsgálati sorrendje. Május hó 20, 21 és 22-én el. isk. írásbeli tanképesítő vizsga. Junius hv 7-én mind a 4 osztály francia nyelv vizsg. 10-én d. e. minden felekezet hittan vizsg. 10-én d. u. I. és II. oszt. torna vizsg. 11-én mind a 4. osztály ének-zene vizsg. 12-én délelőtti gyakorlati isk. vizsgálat, 12-én d. u. III. és IV. oszt. torna vizsg. 14-én IV. oszt. vizsgálat, 15-én III. oszt. vizsgálat 17-én II. osztály vizsg. 18-én I. oszt. vizsg. Junius hó 20, 21, 22, 24 és 25-én elemi isk. szóbeli és gyakorlati tanképesítő vizsgálat és torna képesítés. Junius hó 26-án munkamester-női írásbeli és rajz képesítő vizsgálat 27-én munkamesternői szóbeli és gyakorlati képesítő vizsgálat. Kolozsvár, 1895. ápr. 16-án. Lázárné Kasztner Janka, igazgató.

— **Telefon mizéria.** Sok a panasz Kolozsvárt a telefon ellen. Tegnap este szerkesztőségünk személyesen győződhetett meg arról, hogy az állapotok a központban tartatlantok. Szerkesztőségünk udvarán egy öreg tekintélyes ur elesvén, karját törte. Dr. Brandt hívandó a telefonnál, cseengtünk. A még akkor ott levő női szolgálattevő a bekapcsolást eszközölte is. Ugy látszik időközben azonban egy férfinak kelle felváltania őt, a ki tényleg nem foglalta meg el a helyét, — mert dr. Brandt nem lévén otthon, a kapcsolást nem eszközölte az illető s így körülbelül 18 percig semmi választ nem nyertünk. Anynyira, hogy időközben a küldönc belmonostor-utczából orvost hozott s már dr. Hózt a beteghez megérkezett, midőn a telefonnál az első férfi hangot hallottuk. Ugy látszik a felváltással nagy rendtelenség van. Továbbá meggyőződünk arról is, hogy a férfi szolgálattevő mindig késedelmesebb, mint midőn nő van a szolgálatban. Kérünk szigorú vizsgálatot ez ügyben s egyáltalán rendet és pontos-ságot; mert a telefon intézmény így rosszabb mint ha nem volna, — mert mint az elbeszélte esetben is csak időt veszít az ember akkor midőn néha minden perc drága, s talán egy hivatalnok kényelmeskedése miatt egy élet pusztulhat el.

— **Vastag tapintatlanság.** Ha városunkban valaki német, vagy román firmát tenne ki, — bizony méltó felháborodást keltene. A zsidóknak azonban szabad. A ki ez ellen szól, az antiszemita hirbe jön. Tegnap szerkesztőségünk társaságában egy táblát tettek ki, — melynek mind a két oldalán zsidó felirat ékeskedik. Mi akar ez lenni? Hát a zsidó receptio fénykorában is csak ennyire igyekszik a zsidóság magyar-nak lenni? Jól tennék, ha az értelmesebb zsidók megmagyaráznák a galicziánereknek, hogy az ilyen eljárás csak bosszantásra alkalmas. Ha megmagyaráznák, hogy a zsidóság jól felfogott érdeke kívánja, hogy testestől-lelkestől magyar-
rók igyekezzenek lenni — használnák nyelvüket szóban és írásban. Nincs ország, melyben a zsidók jobb helyzetben lennének, mint nálunk. Tehát igyekezzenek is ezt meghálálni az által, hogy mielőbb végrehajtsák a beolvadás processusát. De az ily eljárás megbotránkoztat mindenkit. Vegyék le tehát azt a czéget s tegyenek helyébe magyar feliratost.

— **Gyarmathy Miklós** alispánjának husz éves évfordulója alkalmából Kolozsvármegye tisztviselői ma este társas vacsorát rendeznek. Ugyan ez alkalommal ünneplik Bónis István főjegyzőségének is husz éves fordulóját.

— **„Asszonyok.“** Sebesi Samunak ily címen megjelent könyvéről, mely tizenkét ügyesen megírt elbeszélést foglal magában, lapunk tárczarovatában mélyrehatóbb kritikai hozzászólás olvasható. A csinos kiállítású könyv a napokban jelent meg és kapható Gibbon A könyvkereskedésében, Schwartz hírlap elárúsításában és az „Ellenzék“ kiadóhivatalában. Ára 1 frt.

— **Egy pap jubileuma.** Albert János tordai unitárius papnak és tanárnak f. év május hó 5-én lesz ötven éves papi és tanári jubileuma.

A jeles férfiú 50 évig működött szakadatlanul két katedrán — „musis et virtutibus“ — hirdette az erkölcsöt és a tudományt, a szív nemességét és az értelem világosságát, lelkének igaz nemes buzgóságával, hiveinek tanítványai legiójának, tisztársainak és a társadalom közönségének megtisztelő becsülése mellett.

A rendező bizottság a következő programot állította össze:

1. Május hó 5-én d. e. 10 órakor isteni tisztelet a helybeli daloskör és zene-egylet közreműködésével.

2. Az isteni tisztelet befejezése után ugyancsak a templomban kir. törvényszéki bíró Székely Miklós első egyházi godnok átadja ünnepeltnek a tordai unitárius egyház-közönség és a volt tanítványok nevében a pap emlékére tett alapítványi levelet.

3. Az unitáriusok egyházi kép. tanácsának megbízottja átnyújtja az egy házi képv. tanács üdvözlő-iratát.

4. Az ünnepel egykori tanítványai nevében Torda-Aranyosmegye főjegyzője Nagy Oliver üdvözlő beszédet tart.

5. Fél 3 órákor közbeled a volt „Casino“ helyiségében.

Megjegyeztük: hogy a közbeleden egy teríték ára 2 frt 50 kr, s hogy május hó 1-ig, a ki a közbeleden részt venni szándékozik, aláírhatja a nevét az e végre megnyitott aláírás íven, pénztárnok Nagy Balázs urnál.

— **A tordai zavargások.** Emlékeztetek még azok a tüntetések, a melyek két-három évvel ezelőtt folytak Tordán Ratiu fő-oláh martir ellen. A tordai törvényszék, — mint írják — csak ma hozta meg a vádhatározatot a zavargás tárgyában s e határozat szerint tizenhét vádlottat helyezett vád alá, kinek nagy része földműves és iparos, de van köztük egy vándorszínész és egy orvos-növendék is.

— **A bokszei merénylet.** A sajtóper reggel 7 órákor végződött s a ítélet a következő: A rágalmazás vádját 2 szóval 10 elemben egy vádlottat névvesemlátíksfenforogni, ellenben mndannyiukat egyhangulag becsületsértésben vétkesnek mondják ki.

E verdikt alapján a törvényszék kihirdette ítéletét, a mely szerint Horvát Gyulát egy becsületsértésért 7 napifogházra és 50 frt pénzbüntetésre. Fenyő Sándort három rendbeli becsületsértésért 20 napifogházra és 60 frt pénzbüntetésre. Már-

kus Miksát, két rendbeli becsületsértésért 14 napifogházra és 40 frt pénzbüntetésre, végül Kohn Dávidot egyszeri becsületsértésért 3 napifogházra és 20 frt pénzbüntetésre ítélte. A vádlottakat továbbá elmarasztalta 684 frt 20 kr perköltségnek és a panasz-ügyvéd 100 frt díjának megfizetésében. Végül kötelezte őket a bíróság az ítéletnek a M. H.-ban való közlésére.

A védő semmiségi panaszt adott be.

— **A balázsfalvi érsekség javainak átadása.** Dr. Mihályi Vikornak az új balázsfalvi érseknek már átadták az érsekség javait. A hivatalos átadást, mint, nagyváradi levelezőnk jelenti, Papp-Szilágyi László kultuszminiszteri titkár teljesítette, ki Belényesből már vissza is utazott Budapestre.

— **Az árvíz.** Ugy a Duna, mint a Tisza általában mindenütt apad, bár a vízszin süllyedése a Tiszán Szolnoktól kezdve lefelé eddig igen csekély. Az összes mellék-vizek szintén mind összesen apadnak, miért néhány nap múlva a főfolyamoknak is erősebb apadása várható. A helyzet egyelőre még változatlan és a Tisza Csengrádtól lefelé a tartós magas vízállásra való tekintettel a a töltéseken mutatkozó átázások folytán még mindig igen komoly.

— **Szeless Adorján köröztetik.** A fővárosi rendőrség immár lemondott arról a reményről, hogy a bombatevő Szeless Adorjánt elfoghassa. Az egész ügyről, melyben a rendőrség apraja-nagyjának a bicskaja bele tört — mint annak idején megírjuk — áttették az ügyességhez. A Hivatalos Rendőri Közlöny mai számában már a törvényszéki vizsgálóbíró körözvénye jelent meg, a mely a következőképpen hangzik:

„Szeless Adorján, nagyváradi születéstű, 37 éves, róm. kath., nős, magas izmos testalkatú, hosszukás arcú, barna hajú, barna vastag bajuszu és barna szakállú (elői kibereváltva), hírlapíró, a büntetőtörvénykönyv 420. §-ába ütköző vétségű jogszertűleg terhelhető lévén, a folyó évi április 2-án a fővárosból megszökött. Felkéretnek az összes hazai bíróságok és rendőri hatóságok, hogy a nevezettet erőlyesen nyomoztatni, feltalálása esetén őt letartóztatni és erről a budapesti kir. törvényszék büntető osztályát értesíteni, illetve terhelhet ide kísértetni szíveskedjenek. 21481/95. Budapest, 1895 április 13. A kir. törvényszéki vizsgálóbíró.“

— **Örley Flóra esete.** Különös eset történt a pozsonyi szintársulat ujonnan szerződöttet primadonnája, Örley Flóra bemutatkozó föllépése alkalmából. Örley Flóra Török Zsófi szerepét adta Csepreghy Piros bugyellárisában. Az énekesnő játéka és fürtje tánca nagyon tetszett, nóátit is, bár fátyolozott volt a hangja, többször megtapsolták, különösen a karzaton. Másnap a pozsonyi kritikusok egy része dicsérte, más része kifogásolta az új énekesnőt. Krecsányi igazgató fogta magát és levélben kijelentette a primadonnának, hogy a szerződést felbontja, még pedig rögtön. Örley Flóra a felmondásról tudni sem akar, hanem hivatalos bíráló bizottságot követel annak a konstatálására, vajjon éneke és játéka megüti-e a primadonnai mértéket? A hivatalos bíráló bizottság Örley Flóra legközelebbi föllépése után fogja meghozni az ítéletét.

— **A vérsavó sikere.** A müncheni belgyógyászati kongresszuson Heubner Oszkár tanár a szérum gyógyhatásáról tartott előadást. Szerinte eddig 3000 difteritisz-eset kezeltetett Berlinben szérummal, és 80% gyógyulással végződött. Ő maga 207 esetről számolt be, ebből 18 tiszta difteritisz, 26 komplikált volt. A tiszta difteritisz eseteknél a halálozás 10%, az összes eseteknél 13% volt. Szerinte kétségtelen, hogy a lázat a szer befolyásolja, a difteritisz-hártyák leválását rendkívül gyorsítja, a fehérvérse kiválasztást nem segíti elő, s ha a légsző szabad, vérszérumotás után sohasem lett difteritiássá.

— **Orth János legendája.** Mióta a népszerű János osztrák főherceg, a későbbi Orth János eltűnt, személye körül valóságos legendákör győződött, mint minden olyan alak körül, a kit a nép szeretett. Az ilyen közkedveltségű emberek körül nem akarja elhinni a nép, hogy meghaltak, hanem a legfantasztikusabb mesék születnek meg, a melyek szerint a hős exotikus vidékeken alnáv alatt él és nagy tetteket visz véghez. Így például Londonban a legmélyebb meggyőződésű állítják azt, hogy Yamagata tábornagy, a győzelmes japán hadsereg fővezére, nem más mint János főherceg. A japán követségnel természetesen erősen tiltakoznak ez ellen a mese ellen.

— **Hétszeres gyilkosság.** Németországban Prenzlauuban Springstein lakatosmestert elfogták ama gyanu folytán, hogy a lefolyt hét év alatt hét mérgezését követett el, többnyire rokonain. Königsbergben ki is ástak már hat áldozatot. Az derítette ki a többit is, hogy a feleségét mérgezte meg legutóbb. A mérgezéshez rendszeren strichnint használt.

— **Földrengés Olaszországban.** Mint a milánói Italia de Popolo írja, a sziciliai Syrakusa környékén hétfőn borzasztó földrengés volt. Számos palotában nagy kár esett és sok ház bedőlt. Más olasz lapok szerint a földrengés 16 olasz színházban nagy riadalmat okozott, különösen a velencei Malibrán és a pagnai Verdi-színházban a helyzet szerfelett aggasztó volt. Trevisóban, a

zsufoflásig tele színházban vad futás támadt, mely alkalommal sok embert fellöktek és eltapostak. A karmester szerencsére, a király-induló játszóta el és így került el egy nagyobb katasztrófát.

— **Expresszvonat Budapest és Fiume között.** A kereskedelemügyi miniszter rendeletére — mint értesültünk — a magyar kir. államvasutak igazgatósága expresszvonatokat rendszeresít a budapest-fiumei vonalon. Az új expresszvonat a legnagyobb kényelemmel lesz berendezve s csupán néhány első osztályu waggonból fog állani, de ezenkívül hozzákapsolnak egy étkező, illetőleg szalonkocsit. Az expresszvonat reggelenkint hét órákor indul el Budapestről s este érkezik Fiuméba, úgy, hogy az utasok az egész utvonalat, de kivált a karszhegységet jól fogják látni.

— **A legnagyobb természetes ezüsttömb.** A bányákban eddig talált ércztömbök legnagyobbika Colorado állam-ban, Aspenben van. Nem kevesebb, mint 3300 font súlyu csaknim tiszta ezüsttömböt találtak itt, melynek értéke mintegy ötvenkétezer forint. Eddig a legsúlyosabb tiszta ércz csak 300 fontnyi volt.

— **A női orvosok az Egyesült-Államokban.** Az északamerikai Egyesült Államokban az orvosnők száma már meghaladja a 2000-et. Ezek közt 95 professzor, 70 kórházi orvos, 65 testgyenesítő, 50 szembeteggyógyász, 130 homeopathikus, 710 nőgyógyász és 30 villamos gyógyítással foglalkozik.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék“ eredeti táviratai.)

Árvíz.

Budapest, április 20.

A Tisza-titeli fensik lábánál huszméternyire a Tisza átszakította a mosorini töltést. Ezért az alispán rendeletére átvágták a vilovai töltést, hogy inkább Titel egy részét, mint Vilova községet öntse el az árvíz.

A tiszai hajóhid szétszakadt és elszorított. A lakósságot óriási pánik szállotta meg.

A kár három millió frtra rug.

Belgrádi választások.

Budapest, április 20.

A belgrádi választások lefolytak és a kormány győzelmével végződtek.

Agliárdi Budapestén.

Budapest, ápr. 20.

Agliárdi, pápai nuncius ma meglátogatta Bánffy Dező miniszterelnököt. Este Szapáry Géza grófnál lesz ebédén.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvárt, 1895. vasárnap, április hó 21-én.

Délután:

Malinowski K.

elektro-technikus óriási mozgó diorama színháza

Ködfátyolképek.

Este:

INGYENÉLŐK.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadó laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyiltér.

Alapos oktatást

AZ ÚJ DIVATU

műhímezésben

eredetű Singer varrógépen készséggel és ingyen ad

1—10. NEIDLINGER G., Hidutca 14. sz.

A LEGOLCSÓBB BUTOR! VÉGLADÁS!

Csak május hó végéig kapható a legjobb minőségű divatos butor Belhidutca 27-ik szám alatt, a posta-palotával átellenben a Kerekes-féle házban levő butorraktárban.

Junius elsejéig minden áron ki kell áruljuk a készletet.

Az üzlethelyiség junius 1-étől kiadó.

1—x

WALTON és TARSA.

Borszéki forrásvizek

idei friss töltésben megérkeztek

HIRSCHFELD SÁNDOR

kizárólagos főraktárában.

BCU Cluj-Napoca.

Hirdetések.

Sz. 8510—1895.
tan.

270. (1—1)

Hirdetmény.

A Kolozsvár sz. kir. város határán gyakorolható **hálászati jog** 1895. évi június 1-sőtől 1898. évi május hó 31-ig terjedő 3, azaz három évi időtartamra haszonbérbe adatik.

Kikiáltási ár évi 100 frt, azaz Egyszáz forint.
Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a.

A nyilvános szóbeli és írásbeli versenytárgyalás 1895. évi május hó 4-én (Szombaton) délelőtt 10-től 12 óráig fog megtartatni a városház (emelet) 8. számú szobájában, a hol addig az árverési és szerződési feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kolozsvár szab. kir. város Tanácsa 1895. évi április hó 12-én tartott üléséből.

Albach Géza,
polgármester.

MEGHIVÓ.

A „kolozsvári iparos ifjak és ipari alkalmazottak betegsegélyző pénztára“

II-ik évi rendes közgyűlését

folyó hó 21-én délután 3 órakor

a városház közgyűlési termében fogja megtartani, melyre a megválasztott kiküldöttek ezennel tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT: 271. (1—1)

1. Elnöki megnyitó.
2. Igazgatósági és pénztári jelentés.
3. Felügyelő-bizottsági jelentés a pénztár számadásairól s a felmentvény iránti határozat.
4. Az 1895. évi költség-előirányzat tárgyalása.
5. Felügyelő-bizottság, s esetleg igazgatóság választása.
6. Indítvány a pénztárnak kerületi betegsegélyző pénztárrá alakítása tárgyában.
7. Esetleges egyéb indítványok.

TELEFON 264. SZ.

Van szerencsém a helyi és vidéki közönség b. tudomására hozni, hogy **Kurta-szappan-utca 5. sz. alatt**

EGY BOR NAGY-RAKTÁRT
nyitottam.

Főelvem **tiszta, természetes és nem műborokat** a legkisebb haszon mellett árusítani.

A borok ára fogyasztási adóval együtt — 10 üveg rendelmenynél — haza szállítva 30, 34, 36, 40, 46 és 70 kr. literenként. Rácztűrmös egy liter 35 kr.

Vendéglősök és tovább árusítók árkedvezményben részesülnek.

A n. é. közönség becses pártfogásáért esd

alázatos szolgálója:

201. (6—15) **WERTHEIMER MIKSA.**

Készpénzfizetés mellett.

ELADÓ BIKÁK.

1 darab 2½ éves; ára 600 forint.

1 drb. 2 éves; ára 300 frt.

Község részére három félévi részletfizetés mellett is átadatik.

Szombatfalva, posta és vasúti állomás:

SZÉKELY-UDVARHELY.

17. (16—52)

SZENT-KIRÁLYI ÁRPÁD.

Sz. 7144—1895.
alisp.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegye házipénztári hivatalánál egy 600 frt évi fizetéssel és 100 frt lakbér-illetményével javadalmazott **pénztári segédtiszt** állás rendszeresítettén; felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt (érettségi bizonyítvány, állam számviteli bizonyítvány, keresztlevél s esetleg szolgálati bizonyítvány) folyamodványukat hozzám **folyó évi május hó 10-én déli 12 óráig** adják be.

Fel nem szerelt, vagy elkésztett beadott pályázati kérések figyelembe nem vétetnek.

Székel-Udvarhely, 1895. évi április hó 16-án.

Az alispán helyett:

Jakab Gyula,
főjegyző.

269. (1—3)

Figyelmeztetés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy csakis oly **palaczk sör** tekinthető **eredeti töltésű Dréher-sörnek**, melynek czimkéje és dugója alatti **törvényileg bejegyzett védjeggyel** van ellátva.

DRÉHER ANTAL,

kőbányai serfőzde erdélyrészi főraktára.

223. (10—10)

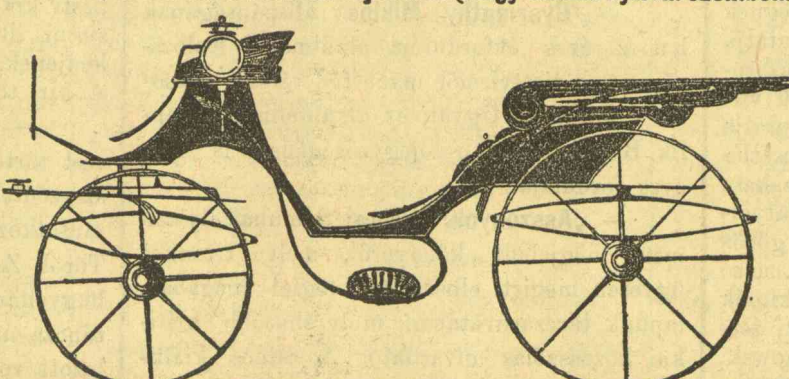

VÉDJEGY.

Budai Ignácz

kocsikészítő kovács,

Kolozsvárt, Trencsin-tér 15. sz. saját ház (Nagy kaszányával szemben.)

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, miszerint **30 év óta önálló kocsi-készítéssel** foglalkozván, ezen idő alatt a híres Hilbert kocsi-gyárában 20 évig mint felelős **kocsikészítő kovács** működtem; az onnan kikerült kocsik, melyek kitűnő szerkezetűk és tartósságuknál fogva egész országban keresettek voltak: magam készítettem.

Jelenleg **saját gyártmányú kocsikat** bő választékban tartok raktáron. — Kivánságra **ócska kocsikat ujjakkal kicserélek.** — **Javításokat szatler munkával** együtt a legutánosabb áron elvállalok.

Magamat a n. é. közönség nagyrabecsült figyelmébe és jóakaratú pártfogásába ajánlván, maradtam teljes tisztelettel

BUDAI IGNÁTZ,

kocsi-készítő kovács.

127. (9—10)

UJDONSÁGOK

az 1895. tavaszi idényre
dús választékban megérkeztek.

Női- és gyermek felöltőkből feltűnő ujdonságok;

és pedig:

Capés, Gallerok, Jaquettek és Köpenyek.

Mérték utáni megrendelések, vidékre darabok választás végett pontosan eszközöltetnek.

200. (10—10)

BÁNYAI SÁMUEL ÉS FIA

női- és gyermek felöltő divat-üzletében.

Magyar jelzálog-hitelbank 3%-os nyeremény-kötvényei.

Évenként 4 sorsolás. Legközelebbi húzás már f. évi április hó 25-én

100.000 koronás főnyereményvel,
azonkívül számos melléknyeremény.

Minden kötvény legalább 110 osztrák értékű forinttal váltatik be.

Elsőrendű biztonság, nagy nyeremények, kedvező kamatozás a valószínű árfolyamemelkedés ezen értékpapírt kiválóan ajánlják. Vásárlás és eladás pontosan a napi árfolyam szerint. — Ugyanezen sorsjegyekről igérvények is kaphatók:

a Magyar leszámítoló- és pénzváltó-bank erdélyrészi fiókosztályánál,

Kolozsvárt, Belközép-utca 8. szám.

267. (3—5)